821.161.2
К-38



Богдана Кидиба

ВАЛІЗА З ПОЗИТИВОМ,

або записки шаленої оптимістки

С121571



Історія четверта. Про теплі обійми родичів, смачну французьку кухню і про пригоди, звісно.

Французький вояж. Нотатки

Координати: Чернігів — Київ — Рівне — Львів (Україна) — Бордо — Лакано — Париж (Франція) (серпень 2015 року)

Львів. Залізничний вокзал.

6 серпня/четвер/06.15 — світиться на табло електропоїзду підвищеної комфортності «Рівне — Львів». Отже, французький вояж стартує! Хоч розпочався він дещо раніше, тому «в попередніх серіях»...

Чернігів — Київ — Рівне — тут перша зупинка маршруту. Щоб мене зустріти, потрібно визначитися з координатами. Тож, братику, все як завжди: праворуч — поле, ліворуч — поле, там ще корівки, а маршрутка у мене — біла з чорною мордочкою. Добре, що у декого повний порядок з орієнтацією на місцевості. Зустріч із родиною — дядьки, тітки, сестри, брат, племінники і, звичайно, хрещеники, котрих тут тепер у мене аж двоє. Відсвяткувавши родини — хрестини — дні народження, поняньчивши лялечок, спакувавши сумки (одну з них навіть не можу підняти: як мені сказали — це якір, щоб нікуди далеко не втекла), я опинилася в нинішній точці. Це львівський вокзал — так-так, я у Львові, куди вже років п'ять ніяк не зберуся. Але прогулятися містом, на жаль, не маю можливості, тому

очікую в парку на свій бус і обіцяю Львову до нього повернутися.

22.00, десь у Польщі...

Фасування по бусах, знайомство зі співмешканцями на два найближчих дні, шість годин у черзі на кордоні... Легкий нервовий стрес при його перетині — і... виконується вперше і, сподіваюся, востаннє — вивіз пари літрів «Карпатської джерельної», пів літри «Хортицької джерельної» та цигарок, розіпханих по кишенях та білизні. Компанія у нас весела, і — увага! — цього разу без алкоголіків! Переїхавши кордон, потрапляємо до польського супермаркету. Проблема наявності злотих вирішується швидко — тридцять секунд з простягнутою рукою і на водичку зібрано (дякую моїм запасливим водіям). Знайомство з Польщею нічне, але одразу приємно вражають рівні, аж дзеркальні дороги. Хоч і платні, адже через певні відстані зустрічаються телепаси, які просять євро за проїзд.

Слоган дня: хто рано встає, той... шість годин стоїть у черзі на кордоні, а потім ще не спить до п'ятої ранку.

День другий, автобан Німеччини:

На світанку приїжджаємо у Deutschland. О, тут знайомі букви на вказівниках, гарні рулончики соломи на полях і багато вітряків. Німеччина абсолютно відповідає характеристикам: педантичність, акуратність, правила й видається якоюсь суворою та холодною. Ми в маркеті Huma (Хума), де можна дешево закупитися. Тут же перекус — справжні німецькі бургери з величезним шматком м'яса.

Непомітно німецькі написи на вказівниках змінюються французькими. Отож, Страсбург, маркет «Ашан»... так-так, у нас якийсь шопінг-тур, зате там прохолодно, а на вулиці мабуть +40°С... Сестра вже відчуває мою присутність, бо водій приносить свій телефон зі словами: «це тебе». Водіїв у нас п'ятеро, й окремо варто відзначити, що всі вони приємні, позитивні, уважні і з почуттям гумору. Так-от, поки вони роздають усі посилки, міняються бусами і пасажирами (у Страсбурзі ми роз'їжджаємося у різні куточки Франції), спостерігаємо фокус «кролик із циліндру», тобто алкоголь і цигарки з найнеймовірніших хованок (а я ще переживала...).

Спека трохи спала, відтак, їдучи далі, ми змогли повноцінно насолоджуватися шикарним краєвидом, що відкрився перед нами: гори, за які сідає сонце, його промені ще пробиваються крізь хмари, біля підніжжя розкидані поселення, а на передньому плані — поля, які орошаються фонтанами води. Це неймовірно!!! Я навіть просила пустити мене освіжитися. Далі погода показує свої примхи і на вже темному небі яскрава панорама блискавок — Франція зустрічає грозою.

Слоган дня: три країни за все життя і плюс три країни за один день!

День третій, Бордо.

Зранку вологo, прохолодно, і це здається дивним після вчорашніх +40°... зате весело — з нашими водіями не засумуєш. По обіді кінцева зупинка — Бордо! В'їжджаємо по мосту через річку Гаронну (мостів багато, як у Києві через Дніпро), архітектура цікава — майже всі споруди зі світлих цеглин, які почорніли від часу, і тому

їх активно миють. Зустріч — обійми-поцілунки, і ми на трамі (по-нашому — трамваї, хоч трами виглядають зовсім не по-нашому) їдемо додому. Нарешті душ, а потім супчик та всілякі смачні штуки: французька ковбаска, буден (на кшталт кров'янки), авокадо, хліб. Далі — екскурс у маркет Лідл. Поки сестра говорить по телефону, зі мною вже активно знайомиться хтось шоколадний і з дредами, а ми ж від дому відійшли якихось десять метрів! Щоб не повторювати мовних помилок попередніх вояжів, перша вивчена мною фраза: «же не пар ля па франсе», себто «я не шарю французькою».

Після — прогулянка, яку намагається зіпсувати дощ, і вечірня служба в румунській церкві (враження зовсім неоднозначні). Переважають тут католицькі костьоли з чудовими архітектурними рішеннями, але кажуть, що більшість французів «не практикують віру».

Готуємося до завтрашніх гостей: я в шоці від швидкості приготування їжі нашим власним кухарем французького ресторану. А далі бачу подушку та «оревуар».

Слоган дня: ти не був у Бордо, якщо не вступив у лайн*.

День четвертий, набережна Гаронни:

Вранішня кава і канелє (ромові кекси, що їх випікають лише в Бордо). Церква продовжує дивувати — після служби тут п'ють каву. У нас в гостях — приємна сімейна пара молдаван. Із нових смаколиків — молдавські плацинди. Я п'ю панаж (ще не збагнула, чи поять

* *(Тут собачки особливо не заморочуються і роблять свої справи посеред тротуару.)*

мене алкоголем, чи ні, але смачно), після гостей йдемо у гості до гостей. Гуляємо набережною Гаронни, де привертає увагу «Водяне дзеркало» — Miroird'eaux (Міруар до) — площа, вкрита водою, в якій віддзеркалені всі споруди, вода час від часу спускається, і з'являється пара. Їдемо на ще одному цікавому міському транспорті — бато — це така собі водна маршрутка — невеликий катер. Потрапляємо до району новобудов, і тут я розумію, що у мене проблеми зі смаком. Бачу безглуздий чорний металевий будинок і називаю його нетрями, а мені кажуть, що це приватні апартаменти, в яких живуть лише французи (це типу елітно). Нам же до сусіднього — з великими панорамними вікнами й терасами з виглядом на Гаронну. І тут дівоча вечірка: вино-кава-фрукти-печиво і головний делікатес для французьких українців — насіння. Поспішаємо на останнє бато. Повертаємося, а в нас... гості — дядечко, що колись давно мешкав у Криму.

Довгий насичений день, глобальні плани на завтра... пора спати... Але куди ж без нічних розмов — місце зустрічі на моєму люксовому двоспальному матраці, куди сходяться всі, зразу з'являється фруктовий перекус, і ми ледь вкладаємося о другій.

Слоган дня: слов'янська гостинність та хлібосольність здатні призвести до зайвих кілограмів...

День п'ятий:

Підйом-кава-вокзал-поїзд. Так починається подорож у дитинство. Адже ми беремо дітей і тримаємо курс до парку Lacoccinelle, себто Сонечко. Що сказати

про поїзд... гадаю, що після нього наша електричка здаватиметься екстримом.

Приїхавши до парку, бачимо величезну чергу, але, на щастя, рухається вона швидко. Ла Коксінель поєднує мініферму та атракціони. Головна фішка мініферми — це годування малюків (поросяток, козликів та баранчиків) молоком із пляшечок з пустушками. А ще там є курчата, каченята, зайчики, вислюки, козлики, індики, павичі, рибки і лами. Тваринок мені стало шкода, адже «клієнти» дитячого парку хочуть погладити, посмикати, поганяти, і це... дозволено! Навіть я не втрималися і почухала за вушком симпатичну кудлату ламу. Хоча, з іншого боку, тваринам також усе дозволено, і павичі спокійно походжають між обідніми столами, шукаючи смаколиків.

А далі атракціони... Ми, дорослі, не дуже відставали від дітей — каталися на каруселях, спускалися в мішках з гірки, з батуту, каталися на конях (ну, не справжніх, але вони теж забавно іржали і стрибали галопом). Ну й, звичайно, поїзд «а-ля» американські гірки і найкрутіший «Рівер сплач». Це коли тебе садять у такий собі човен, ти гарно спокійно пливеш по вузькому каналу, а потім піднімаєшся вгору підйомником і різко падаєш вниз у бризках води, кричиш з переляку, а внизу тебе накриває водою (все продумано — якщо після такого падіння мокрі штанці, можна списати на воду).

З приємною втомою прямуємо на бус (маленький, симпатичний і їздить, до речі, від електрики). А потім на поїзд, і отут я вдруге згадую електричку... Виявляється, що у Франції поїзди теж запізнюються, а ще попередній відмінили, тож ми ледь втиснулися у тамбур на краєчок.

Вечеря на терасі — що може бути краще (уже міркую над тим, з якого боку прибудувати собі тераску)? Душ та приємна зустріч з подушкою.

Слоган дня: Якщо когось і цікавить питання «куди йде дитинство», то це не я. У мене воно залишилося і грає в тому місці, яке в організмі відповідає за пошук пригод.

День шостий, десь у Біскайській затоці...

Не вірте, що у відпустці не встають по будильнику. Ранній підйом, ми складаємо рюкзаки і знову на вокзал. Доїжджаємо до Аркашона й сідаємо в автобус. І ось тут я подумки погодилася з чоловіками, які кажуть, що жінки за кермом непередбачувані. А та, що трапилася нам, — ще й не найкращий екземпляр! По мірі руху я вже шукаю очима по салону книгу скарг і пропозицій і натякаю, що пані за кермом купила собі права (щоправда, мене ніхто не розуміє), але пасажири, що літають по салону при кожному зрушенні з місця, явно подумки зі мною згодні.

Мета нашої подорожі — Dune du Pila (Дюн дю Піла), піщані дюни біля океану. Поки лізеш вгору — а це підйом метрів на двадцять-тридцять, коли ноги грузнуть у піску, — приходять на згадку кримські Чуфут-кале і Мангуп — не тому, що там теж підйом, — ні, тепер здається, що там легко, бо хоча б твердий ґрунт під ногами. Але підйом того вартий! Те, що бачиш на вершині, неймовірне! Високі піщані дюни підносяться з одного боку над густими зеленими лісами, а з другого — над безкраїм океаном, який на горизонті зливається з небом. Внизу проглядаються пляжі, а в океані безліч яхт. І от я сиджу попою на жовтому теплому пісочку, дивлюся на океан,

жую сендвіч із жомбоном і отримую справжнє задоволення від життя... Спуск приємніший за підйом — знову чекаємо на автобус, який (що вже для нас закономірно) спізнюється. І зовсім не дивно, що натрапляємо на нашу знайомому з купленими правами.

Дегустація французького морозива, а далі пересадка на бато. Подорож по воді й аркашонський пляж. Ми плаваємо в океані! Він холоднуватий, але коли це зупиняло? Дорогою назад нам щастить — поїзд не спізнюється, і він двоповерховий.

00.15, вдома:

Пригоди не закінчуються. Ми йдемо до ресторану. Але не подумайте, що просто посидіти за столиком. Ні, мене заводять у «серце» ресторану — на кухню і знайомлять з усім персоналом — сервери і кухарі знайомляться й цілують в обидві щоки. А ще тепер я знаю, як виглядає справжній Дюрасель. Ви подумали про батарейку? Ні, це шеф-кухар ресторану, але коли спостерігаєш за його роботою, складається враження, що десь ця батарейка в ньому таки вставлена... Страви — чи то фарш, чи морепродукти, чи десерти — так і мелькають у його руках. Дітям виносяться фріт (картоплю фрі), а в мене інша програма: равлики, устриці, креветки та червона риба власного копчення. Смачно, але моя реакція на устриці: «Треба пити ці соплі?!?» А коли попросила перекласти Дюро, що він хороший, він не розгубився і сказав, що можемо «спробувати», але, на жаль, є проблема з мовою — він знає нашою лише матюки і переймався, що я його трісну за таке.